

Doložka vybraných vplyvov

1. Základné údaje	
Názov materiálu	
Národná stratégia pre otvorenú vedu na roky 2021-2028 a Akčný plán pre otvorenú vedu na roky 2021-2022	
Predkladateľ (a spolupredkladateľ)	
Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky	
Charakter predkladaného materiálu	☒ Materiál nelegislatívnej povahy
	☐ Materiál legislatívnej povahy
	☐ Transpozícia práva EÚ
<i>V prípade transpozície uveďte zoznam transponovaných predpisov:</i>	
Termín začiatku a ukončenia PPK	marec 2021
Predpokladaný termín predloženia na MPK*	apríl/máj 2021
Predpokladaný termín predloženia na Rokovanie vlády SR*	máj 2021

2. Definovanie problému
Podporovanie otvoreného prístupu k výsledkom vedy a výskumu prispieva k zvyšovaniu transparentnosti nakladania s verejnými zdrojmi, vďaka čomu majú občania možnosť informovať sa o výstupoch vedy a výskumu financovaných z verejných zdrojov a vedeckí pracovníci majú možnosť komunikovať svoje výstupy ľahšie a efektívnejšie. Otvorená veda reprezentuje prístup k výskumnému procesu založený na spolupráci, zdieľaní a otvorenom šírení poznatkov pomocou optimálneho využitia digitálnych technológií a aplikovania princípov otvorenosti v každom aspekte výskumného cyklu. Výhody otvorenej vedy a jej vplyv v oblasti zvyšovania transparentnosti, pozitívneho dopadu na zvyšovanie kvality vedy a efektívnosti čerpania finančných prostriedkov oceňuje Európska únia, ktorá už v roku 2016 v projektoch Horizont 2020 zaviedla podmienku publikovania vedeckých výstupov formou otvoreného prístupu. V súčasnosti Európska komisia vo svojej politike vedy a inovácií jednoznačne aplikuje princípy otvorenosti a kladie veľký dôraz na implementáciu týchto princípov plošne vo všetkých členských štátoch EÚ. Aby bolo možné vytvoriť priestor pre implementáciu týchto princípov v slovenskom vedeckom ekosystéme je potrebné prijať Národnú stratégiu pre otvorenú vedu a Akčný plán pre otvorenú vedu, ktoré zafinancujú nevyhnutné úlohy a nastavujú základné smerovanie vývoja slovenskej vedy v tejto oblasti.
3. Ciele a výsledný stav
Účelom Národnej stratégie pre otvorenú vedu je zlepšiť dostupnosť výsledkov slovenskej vedy a zmeniť nastavenie výskumných a hodnotiacich procesov smerom k vyššej transparentnosti a reprodukovateľnosti. Otvorenosť prispieva k zvýšeniu viditeľnosti práce výskumníkov a výskumných inštitúcií, rozvoju domácej i medzinárodnej spolupráce, posilneniu väzieb so súkromným sektorom i s verejnosťou, čo v konečnom dôsledku vedie ku vzostupu kvality vedeckých výstupov.
4. Dotknuté subjekty
Medzi dotknuté subjekty patria: • Vedecké a akademické inštitúcie • Vedecko-výskumní a akademickí pracovníci, vysokoškolskí študenti • Organizácie pre vedu a výskum (APVV a ministerstvá) • Vláda a výkonná moc • Základné a stredné školstvo • Knížnice, archívy, múzeá a galérie

• Vydavateľa publikácií vo forme otvoreného prístupu • Verejnosť
5. Alternatívne riešenia Nulový variant: Súčasný stav je popísaný priamo v dokumente. Absenciou tejto stratégie a jeho akčného plánu nebude umožnený otvorený prístup k poznatkom vedy v súlade s trendami EÚ, čo bude negatívne vplývať na slovenských výskumníkov.
6. Vykonačacie predpisy <i>Predpokladá sa prijatie/zmena vykonávacích predpisov?</i> ☐ Áno ☒ Nie
7. Transpozícia práva EÚ Neuplatňuje sa.
8. Preskúmanie účelnosti** -

* vyplniť iba v prípade, ak materiál nie je zahrnutý do Plánu práce vlády Slovenskej republiky alebo Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky.

** nepovinné

9. Vplyvy navrhovaného materiálu					
Vplyvy na rozpočet verejnej správy z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy	☐ Pozitívne	☐ Žiadne	☒ Negatívne		
	☐ Áno	☒ Nie	☐ Čiastočne		
Vplyvy na podnikateľské prostredie z toho vplyvy na MSP	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne		
	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne		
Sociálne vplyvy	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne		
Vplyvy na životné prostredie	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne		
Vplyvy na informatizáciu	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne		
Vplyvy na služby verejnej správy pre občana, z toho vplyvy služieb verejnej správy na občana vplyvy na procesy služieb vo verejnej správe	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne		
	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne		

10. Poznámky Analýza sociálnych vplyvov sa nepredkladá vzhľadom k tomu, že sociálne vplyvy sú len nepriame.
11. Kontakt na spracovateľa Marta Mosná, sekcia vedy a techniky, MŠVVaŠ SR, marta.mosna@minedu.sk Jitka Dobbersteinová, odbor podpory otvorenej vedy, CVTI SR, jitka.dobbersteinova@cvtisr.sk
12. Zdroje Poznatkami k prosperite - Stratégia výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu Slovenskej republiky Odporúčanie Komisie (EÚ) 2018/790 z 25. apríla 2018 o prístupe k vedeckým informáciám a ich uchovávaní Moderné a úspešné Slovensko European Commission: Open Science
13. Stanovisko Komisie pre posudzovanie vybraných vplyvov z PPK K doložke vybraných vplyvov Komisia žiada predkladateľa, aby v súlade s Jednotnou metodikou v Doložke vybraných vplyvov v časti 2. riadne definoval problém, keďže z danej formulácie nie je zrejmé, na aký systémový, jednorazový či opakovaný nedostatok návrh reaguje. K vplyvom na rozpočet verejnej správy V doložke vybraných vplyvov je označený negatívny, rozpočtovo nezabezpečený vplyv na rozpočet verejnej správy. V analýze vplyvov je v tabuľke č. 1 kvantifikovaný negatívny vplyv v celkovej sume 20,3 mil. eur v roku 2022, v sume 20,7 mil. eur v roku 2023 a v sume 21,1 mil. eur v roku 2024. Z uvedenej celkovej sumy predstavuje negatívny vplyv na kapitolu MŠVVŠ SR sumu 2,7 mil. eur v roku 2022, sumu 2,9 mil. eur v roku

2023, sumu 3,1 mil. eur v roku 2024 a negatívny vplyv na kapitolu SAV sumu 1,3 mil. eur v roku 2022, sumu 1,5 mil. eur v roku 2023 a sumu 1,7 mil. eur v roku 2024. Negatívny vplyv v sume 16,3 mil. eur ročne v rokoch 2022 až 2024 má byť financovaný zo zdrojov Európskych štrukturálnych a investičných fondov. V časti 2.1.1. Financovanie návrhu predkladateľ uvádza, že financovanie zvýšených výdavkov na poplatky viazané na publikovanie v režime otvoreného prístupu (tzv. APC poplatky) bude potrebné zabezpečiť zvýšením limitov výdavkov v kapitole MŠVVŠ SR a kapitole SAV na roky 2022 až 2024 a to po schválení prostriedkov MF SR podľa návrhu uznesenia vlády SR. Komisia žiada uvedený text preformulovať nasledovne: „Požiadavka na financovanie zvýšených výdavkov kapitoly MŠVVŠ SR a kapitoly SAV na príslušné rozpočtové roky bude uplatňovaná v rámci prípravy rozpočtu verejnej správy na príslušné rozpočtové obdobie.“

Ďalej Komisia žiada detailnejšie rozčleniť vplyv v sume 16,3 mil. eur, ktorý má byť financovaný z Európskych štrukturálnych a investičných fondov. Pri tejto kvantifikácii tiež nie je zrejmé, či zahŕňa aj zdroje zo štátneho rozpočtu na spolufinancovanie, ktoré majú byť uvedené v samostatnom riadku. Komisia toto žiada jednoznačne uviesť.

V akčnom pláne a stratégii je pri strategickej oblasti č. 3 uvedená úloha 3.1. vytvoriť metodiku a zabezpečiť personálne kapacity na budovanie inštitucionálnych repozitárov v slovenských výskumných inštitúciách. Komisia žiada jednoznačne uviesť, či bude mať uvedená úloha vplyv na limit počtu zamestnancov dotknutých subjektov verejnej správy. V prípade, že táto úloha bude mať vplyv, uvedené je potrebné zohľadniť v analýze vplyvov.

Ministerstvo financií SR upozorňuje, že v rámci rozpočtu verejnej správy na roky 2021 až 2023 nie sú rozpočtované finančné prostriedky na uvedený účel.

K sociálnym vplyvom

Predkladateľ uvádza, že predložený materiál predpokladá nové inovačné príležitosti, uľahčuje vytváranie investičnej spolupráce a transformáciu výsledkov výskumu do ekonomického prínosu. Aplikované princípy otvorenej vedy majú podporiť rýchle šírenie najnovších poznatkov ako aj participovanie na objavovaní nových poznatkov. To má prehĺbiť vedomosti, a zlepšiť ich kvalitu a pomôcť ich šíreniu vo všetkých hospodárskych sférach. Návrh má prispieť k zvýšeniu viditeľnosti práce výskumníkov a výskumných inštitúcií, rozvoju domácej i medzinárodnej spolupráce, posilneniu väzieb so súkromným sektorom i s verejnosťou. Komisia na základe uvádzaného odporúča predkladateľovi prehodnotiť sociálne vplyvy predkladaného materiálu, najmä s ohľadom na možné vplyvy materiálu na zamestnanosť, ktoré je potrebné identifikovať v doložke vybraných vplyvov a vypracovať separátnu analýzu sociálnych vplyvov. V prípade, ak sociálne vplyvy prijatie materiálu nezakladá, odporúčame túto skutočnosť deklarovať v bode 10. Poznámky doložky vybraných vplyvov.

Záver: Stála pracovná komisia na posudzovanie vybraných vplyvov vyjadruje

nesúhlasné stanovisko

s materiálom predloženým na predbežné pripomienkové konanie s odporúčaním na jeho dopracovanie podľa pripomienok.

14. Vyjadrenie predkladateľa k stanovisku Komisie pre posudzovanie vybraných vplyvov z PPK

MŠVVaŠ SR akceptovalo pripomienky a odporúčania vznesené Komisiou pre posudzovanie vybraných vplyvov a zapracovalo ich do materiálov a sprievodných dokumentov.

K doložke vybraných vplyvov

- Časť 2 doložky vplyvov je dopracovaná v súlade s požiadavkou

K vplyvom na rozpočet verejnej správy

- Text v časti 2.1.1. je v zmysle pripomienky preformulovaný
- Detailnejšie rozčlenenie sumy 16,3 mil. Eur (financované z Európskych štrukturálnych a investičných fondov) je doplnené do Analýzy vplyvov na rozpočet verejnej správy. Vzhľadom k tomu, že sa bude jednať o národný projekt, spolufinancovanie zo zdrojov štátneho rozpočtu je v materiáli zatiaľ uvedené ako nulové. Miery spolufinancovania budú definované v stratégii financovania fondov EÚ pre programové obdobie 2021 – 2027, ktorá zatiaľ nebola vydaná. Po jej schválení sa bude spolufinancovanie riadiť predmetnou stratégiou.
- Úloha č. 3.1. nebude mať vplyv na limit počtu zamestnancov. Sociálne vplyvy vrátane zamestnanosti sú len nepriame, analýza sociálnych vplyvov sa nepredkladá.

K sociálnym vplyvom

- Analýza sociálnych vplyvov sa nepredkladá vzhľadom k tomu, že sociálne vplyvy sú len nepriame.

Nad rámec Komisie pre posudzovanie vybraných vplyvov boli v rámci PPK zaslané pripomienky RÚZ a MF SR, ktoré boli vzaté na vedomie a zapracované do materiálov.

